

Sygn. akt II KK 393/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Łukasz Biernacki

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jolanty Rucińskiej,

w sprawie **P. M.**

skazanego z art. 77 pkt 1, 3 i 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 9 grudnia 2021 r.,

kasacji wniesionych przez obrońców skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 6 lutego 2020 r., sygn. akt II AKa [...],

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 30 października 2018 r., sygn. akt VIII K [...],

**1. uchyla zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego P. M.
w punkcie II a nadto - na podstawie art. 435 k.p.k. w zw.
z art. 536 k.p.k. - w stosunku do oskarżonych:**

**- S.G. w punkcie VI w zakresie, w jakim wiąże się
z utrzymaniem w mocy rozstrzygnięcia zawartego w wyroku sądu**

**pierwszej instancji dotyczącego skazania tego oskarżonego
za czyn zarzucony w punkcie 9 aktu oskarżenia,**

- B. G. w punkcie VII

**i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu
w [...] do ponownego rozpoznania;**

**2. zwraca oskarżonemu P. M. kwotę 1500 (tysiąc pięćset) zł
z tytułu uiszczonych opłat od kasacji.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 października 2018 r., sygn. akt VIII K [...], Sąd Okręgowy w W.:

- w punkcie I. oskarżonego P. M. w ramach zarzucanego mu w punkcie 1 aktu oskarżenia czynu uznał za winnego tego, że w okresie od 13 października 2006 roku do dnia 16 marca 2013 r., przy czym od 1 lutego 2009 roku działając wspólnie i w porozumieniu ze S. G. i B. G. w zakresie skupu bydła pourazowego chorego, któremu podawano produkty lecznicze, w R. woj. [...] powodował niewłaściwą jakość zdrowotną produktów przez to, że prowadząc działalność nadzorowaną - zakład uboju bydła rzeźnego [...] „M.” [...] nie spełniał wymagań weterynaryjnych przewidzianych dla prowadzonego rodzaju i zakresu działalności, w ten sposób, iż działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, m.in.:

- dokonywał uboju większej ilości sztuk bydła niż wynikało to z decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego nr [...] z dn. 18.09.2006 roku oraz decyzji Powiatowego Lekarza Weterynarii nr [...] z dn. 18.04.2007 roku ograniczających wielkość produkcji do 20 sztuk na dobę;

- dokonywał uboju bydła w godzinach nocnych niezgodnie z decyzją Burmistrza B. ustalającej środowiskowe warunki zgody na realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego i określającej czas pracy na godziny 7.00-15.00, nie później niż do 22.00;

- dokonywał uboju bez nadzoru Urzędowych Lekarzy Weterynarii wyznaczonych decyzjami Powiatowego Lekarza Weterynarii do sprawowania

nadzoru nad ubojem zwierząt rzeźnych, w tym badania przedubojowego i poubojowego, oceny mięsa i nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt w trakcie uboju i wyładunku;

- przyjmował na teren ubojni mięso pochodzące ze zwrotów pochodzących od odbiorców bez uzyskania stosownej zgody Powiatowego Lekarza Weterynarii;

- dokonywał uboju zwierząt innego gatunku niż wynikało to z decyzji Powiatowego Lekarza Weterynarii z dnia 29.10.2004 roku o dopuszczeniu zakładu do prowadzenia produkcji w zakresie uboju bydła;

- dokonywał uboju i rozbioru zwierząt poza obrotem, bez dokonywania stosownych zgłoszeń do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;

- skupował niezgodnie z obowiązującymi przepisami weterynaryjnymi od różnych podmiotów, w tym w okresie od 1 lutego 2009 roku z firmy [...] „G.” było pourazowe, chore, któremu podawano produkty lecznicze, a następnie po jego przewozie, uboju i rozbiórce dokonanej przed upływem okresu karencji określonego dla tych produktów leczniczych tak pozyskane mięso nie odpowiadające obowiązującym warunkom jakości, przechowywane niezgodnie z przepisami weterynaryjnymi w chłodniach niespełniających wymagań weterynaryjnych wprowadzał do obrotu jako towar pełnowartościowy, przyjmując, że czyn ten wypełnia dyspozycję z art. 77 pkt 1, 3 i 5 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. z 2008 r., nr 213, poz. 1342) w zb. z art. 25 pkt 2a ustawy z 16.12.2005 roku o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2006 roku, nr 17, poz. 127) w zw. z 11 § 2 kk w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za tak przypisany czyn na podstawie art. 77 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. z 2008 r., nr 213, poz. 1342) w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 1 i 2 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz 300 (trzystu) stawek dziennych grzywny przyjmując wysokość jednej stawki za równoważny kwocie 400 (czterystu) złotych;

- w punkcie II. w ramach czynów zarzucanych oskarżonemu P. M. w punktach 2,3, 5 i 8 aktu oskarżenia, uznał oskarżonego za winnego popełnienia czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 25 pkt 4 ustawy z 16.12.2005 roku o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2006 roku, nr 17,

poz. 127) w zb. z art. 97 ust 1 ustawy z 25.08.2006 roku o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2010 r., nr 136, poz. 914) w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za tak przypisany czyn na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu miesięcy) pozbawienia wolności;

- w punkcie III. na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. umorzył postępowanie w sprawie czynu zarzucanego P. M. w punkcie 4 aktu oskarżenia, wypełniającego dyspozycję z art. 218 § 1a k.k. i 219 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

- w punkcie IV. oskarżonego P. M. uznał za winnego czynu zarzucanego mu w punkcie 6 aktu oskarżenia, przyjmując, że wypełnia on dyspozycję z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 97 ust. 1 ustawy z 25.08.2006 roku o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2010 r., nr 136, poz. 914) w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za tak przypisany czyn na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

- w punkcie V. oskarżonego P. M. uznał za winnego czynu zarzucanego mu w punkcie 7 aktu oskarżenia, tj. tego, że w okresie od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2012 roku w R. woj. [...] prowadząc [...] „M.” [...] wbrew przepisom, a w szczególności art. 26 i 27 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. nr 121, poz. 591 z późn. zm.), nie przeprowadzał inwentaryzacji dopuszczając przez to do prowadzenia ksiąg rachunkowych wbrew przepisom i podawania w nich nierzetelnych danych, przyjmując, że wypełnia on dyspozycję z art. 77 pkt 1) ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. nr 121, poz. 591 z późn. zm.) i za tak przypisany czyn na podstawie art. 77 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

- w punkcie VI. na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. w miejsce orzeczonych w punktach od I do V kar jednostkowych wymierzył oskarżonemu P. M. karę łączną 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

- w punkcie VII. na podstawie art. 39 pkt 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego P. M. zakaz wykonywania działalności gospodarczej związanej z przetwórstwem, handlem i obrotem mięsa i jego wyrobami, środkami spożywczymi i zwierzętami przez okres 10 (dziesięciu) lat;

- w punkcie VIII. oskarżonego S. G. w ramach zarzucanego mu w punkcie 9 aktu oskarżenia czynu uznał za winnego tego, że w okresie od 1 lutego 2009 roku do dnia 16 marca 2013 r. w m. O. woj. [...] oraz w R. woj. [...], działając wspólnie i w porozumieniu z P. M., powodowali niewłaściwą jakość zdrowotną produktów przez to, że prowadząc działalność nadzorowaną - firmę [...] „G.” nie spełniali wymagań weterynaryjnych przewidzianych dla prowadzonego rodzaju i zakresu działalności, w ten sposób, iż działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, m.in.:

- dokonywali uboju i rozbioru zwierząt poza obrotem, bez dokonywania stosownych zgłoszeń do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,

- skupowali niezgodnie z obowiązującymi przepisami weterynaryjnymi od różnych podmiotów, bydło pourazowe, chore, któremu podawano produkty lecznicze, a następnie po jego przewozie, uboju i rozbiórce dokonanej w [...] „M.” [...] przed upływem okresu karencji określonego dla tych produktów leczniczych tak pozyskane mięso nie odpowiadające obowiązującym warunkom jakości, przechowywane niezgodnie z przepisami weterynaryjnymi w chłodniach nie spełniających wymagań weterynaryjnych wprowadzali do obrotu jako towar pełnowartościowy, przyjmując, że czyn ten wypełnia dyspozycję z art. 77 pkt 1, 3 i 5 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. z 2008 r., nr 213, poz. 1342) w zb. z art. 25 pkt 2a ustawy z 16.12.2005 roku o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2006 roku, nr 17, poz. 127) w zw. z 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za tak przypisany czyn na podstawie art. 77 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. z 2008 r., nr 213, poz. 1342) w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 1 i 2 k.k. wymierzył mu karę 8 (osiem) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 250 (dwustu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny przyjmując jedną stawkę dzienną za równoważną grzywnie w wysokości 400 (czterystu) złotych;

IX. oskarżonego S. G. uznał za winnego czynu opisanego w punkcie 10, z tym, że przyjął, iż wypełnia on dyspozycję z art. 244 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu z dnia 1 sierpnia 2010 roku i za tak przypisany czyn na podstawie art.

244 k.k. w zw. z art. 4 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

X. na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. w miejsce orzeczonych w punktach VIII i IX kar jednostkowych wymierzył oskarżonemu S. G. karę łączną 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

XI. na podstawie art. 39 pkt 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego S. G. zakaz wykonywania działalności gospodarczej związanej z przetwórstwem, handlem i obrotem mięsa i jego wyrobami, środkami spożywczymi i zwierzętami przez okres 10 (dziesięciu) lat;

XII. oskarżoną B. G., w ramach zarzucanego jej w punkcie 9 aktu oskarżenia czynu, uznał za winną tego, że w okresie od 1 lutego 2009 roku do dnia 16 marca 2013 r. w m. O. woj. [...] oraz w R. woj. [...], działając wspólnie i w porozumieniu z P. M., powodowali niewłaściwą jakością zdrowotną produktów przez to, że prowadząc działalność nadzorowaną - firmę [...] „G.” nie spełniali wymagań weterynaryjnych przewidzianych dla prowadzonego rodzaju i zakresu działalności, w ten sposób, iż działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, m.in.:

- dokonywali uboju i rozbioru zwierząt poza obrotem, bez dokonywania stosownych zgłoszeń do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- skupowali niezgodnie z obowiązującymi przepisami weterynaryjnymi od różnych podmiotów, było pourazowe, chore, któremu podawano produkty lecznicze, a następnie po jego przewozie, uboju i rozbiórce dokonanej w [...] „M.” [...] przed upływem okresu karencji określonego dla tych produktów leczniczych tak pozyskane mięso nie odpowiadające obowiązującym warunkom jakości, przechowywane niezgodnie z przepisami weterynaryjnymi w chłodniach nie spełniających wymagań weterynaryjnych wprowadzali do obrotu jako towar pełnowartościowy, przyjmując, że czyn ten wypełnia dyspozycję z art. 77 pkt 1, 3 i 5 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. z 2008 r., nr 213, poz. 1342) w zb. z art. 25 pkt 2a ustawy z 16.12.2005 roku o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2006 roku, nr 17, poz. 127) w zw. z 11 § 2 kk w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za tak przypisany czyn na podstawie art. 77 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie

zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. z 2008 r., nr 213, poz. 1342) w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 1 i 2 k.k. wymierzył jej karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych przyjmując jedną stawkę dzienną za równoważną grzywnie w wysokości 400 (czterystu) złotych;

XIII. na podstawie art. 69 § 1 k.k. w zw. z art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec B. G. w pkt XIII kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił określając okres próby na 3 (trzy) lata;

XIV. na podstawie art. 39 pkt 2 k.k. orzekł wobec oskarżonej B. G. zakaz wykonywania działalności gospodarczej związanej z przetwórstwem, handlem i obrotem mięsa i jego wyrobami, środkami spożywczymi i zwierzętami przez okres 10 (dziesięciu) lat;

XV. oskarżonego R. O. uznał za winnego czynu zarzucanego w punkcie 11 aktu oskarżenia, przyjmując, że wypełnia on dyspozycję z 35 ust. 1a ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U.2017.1840 j.t.) w zw. z art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2012 roku i za tak przypisany czyn na podstawie art. 35 ust. 1a ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt w zw. z art. 4 k.k. wymierzył mu karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny przyjmując wysokość jednej stawki dziennej za równoważny kwocie 200 (dwustu) złotych;

XVI. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu P. M. na poczet orzeczonej w punkcie VI kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 18 marca 2013 roku do dnia 21 marca 2013 roku;

XVII. na podstawie art. 627 k.p.k. i art. 633 k.p.k. zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, a w tym:

- a. wobec oskarżonego P. M. 400 (czterysta) zł tytułem opłaty;
- b. wobec oskarżonego S. G. 10.300 (dziesięć tysięcy trzysta) zł tytułem opłaty;
- c. wobec oskarżonej B. G. 6.180 (sześć tysięcy sto osiemdziesiąt) zł tytułem opłaty;
- d. wobec oskarżonego R. O. 2.000 (dwa tysiące) zł tytułem opłaty.

Od powyższego wyroku apelacje wywiedli:

Obrońca oskarżonego P. M. adwokat A. J., który zaskarżył wyrok w części objętej punktami: I, II, IV, V, VI, VII, zarzucając mu:

odnośnie do pkt. I wyroku:

1) obrazę prawa materialnego, tj. art. 77 pkt 3 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt poprzez skazanie oskarżonego P. M. na podstawie tego przepisu, podczas gdy sąd nie ustalił, by oskarżony dokonywał handlu lub umieszczał na rynku zwierzęta lub niejadalne produkty pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu ww. ustawy;

2) obrazę prawa materialnego, tj. art. 77 pkt 5 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt poprzez skazanie oskarżonego P. M. na podstawie tego przepisu, podczas gdy sąd nie ustalił, jakich wymagań weterynaryjnych miał nie zachować oskarżony (ani tym bardziej - by ich nie zachował) przy umieszczaniu zwierząt w gospodarstwie lub ich transporcie;

a niezależnie od powyższych zarzutów obraży prawa materialnego zaskarżanemu wyrokowi zarzucił również:

II. odnośnie do pkt. I, II, IV wyroku:

3) samoistny błąd w ustaleniach faktycznych polegający na dokonaniu dowolnego ustalenia, jakoby przekroczenie normy dobowej liczby ubijanych sztuk bydła lub przeprowadzenie uboju w godzinach innych niż wynikające ze stosownej decyzji administracyjnej prowadziło do powstania niewłaściwej jakości zdrowotnej produktowi pochodzących z ubojni oskarżonego P. M., podczas gdy dla takiego ustalenia brak jakiejkolwiek podstawy w zgromadzonym materiale;

4) samoistny błąd w ustaleniach faktycznych polegający na dokonaniu dowolnego ustalenia, jakoby „dokonywanie uboju i rozbioru zwierząt poza obrotem, bez dokonywania stosownych zgłoszeń do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa” prowadziło do powstania niewłaściwej jakości zdrowotnej produktów pochodzących z ubojni oskarżonego P. M., podczas gdy dla takiego ustalenia brak jakiejkolwiek podstawy w zgromadzonym materiale;

5) samoistny błąd w ustaleniach faktycznych polegający na dokonaniu dowolnego ustalenia, jakoby przyjmowanie przez oskarżonego na teren prowadzonej przez niego ubojni mięsa ze zwrotów bez uzyskania stosownej zgody

Powiatowego Lekarza Weterynarii prowadziło do powstania niewłaściwej jakości zdrowotnej produktów pochodzących z ubojni oskarżonego P. M., podczas gdy dla takiego ustalenia brak jakiegokolwiek podstawy w zgromadzonym materiale, w szczególności sąd nie ustalił żadnego przypadku, w którym oskarżony mięso pochodzące ze zwrotów ponownie wprowadziłby do obrotu;

6) obrazę przepisów postępowania, tj. przepisu art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie przez sąd przy ocenie zgromadzonego materiału dowodowego zeznań tych świadków, którzy deklarowali, że sprzedali do ubojni oskarżonego krowy zdrowe, z tego powodu, że „Sąd nie miał możliwości zweryfikowania czy świadkowie ci mówią prawdę, ponieważ osoby te nie przedstawiły żadnej dokumentacji dotyczącej transakcji”, podczas gdy sąd jednocześnie poddał ocenie i w całości dał wiarę zeznaniom tych świadków, który deklarowali, że sprzedali do ubojni oskarżonego krowy „chore”, pomimo, że również i oni w większości nie przedstawili żadnej dokumentacji dotyczącej transakcji, które to uchybienie doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych, jakoby działalność oskarżonego opierała się na skupowaniu i uboju krów „chorych”;

7) samoistny błąd w ustaleniach faktycznych polegający na niedokonaniu żadnych ustaleń co do tego, jakie konkretnie schorzenia dotyczyły „chorych” sztuk bydła, jakie miały być ubijane w ubojni oskarżonego P. M., podczas gdy nie każda „choroba” danej sztuki bydła powoduje, że mięso z niej pozyskane ma niewłaściwą jakość zdrowotną, co wynika z uznanej przez sąd za wiarygodną opinii ustnej biegłego - prof. J. S. wydanej na rozprawie 15 maja 2018 r.;

8) samoistny błąd w ustaleniach faktycznych polegający na niedokonaniu ustalenia, jak dużo beztlenowych bakterii przetrwalnikujących oraz bakterii redukujących siarczany znajdowało się w mięsie zatrzymanym u osk. P. M. w miejscowości Ż. i R. oraz jakie drobnoustroje wchodziły w skład „ogólnej dużej liczby drobnoustrojów” stwierdzonej w wyniku badania tego mięsa, podczas gdy ustalenie tych okoliczności warunkuje ocenę mięsa jako posiadającego właściwą lub niewłaściwą jakość zdrowotną (opinia ustna prof. J. S. z 15 maja 2018 r., por. zarzut z pkt. 12 lit. a i c), a w konsekwencji jakiegokolwiek ustalenia co do jakości zdrowotnej mięsa, w którym stwierdzono obecność bakterii przetrwalnikujących i redukujących siarczany, bez określenia ich liczby, są dowolne;

9) obrazę przepisów postępowania, tj. art. 167 k.p.k., art. 171 § 1 pkt 5 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k. poprzez oddalenie na rozprawie 4 września 2018 r. wniosku dowodowego obrońców oskarżonego z 31 sierpnia 2018 r. (data prezentaty, k. 12220-12222) o przesłuchanie w charakterze świadków osób pobierających do badań próby z mięsa pochodzącego (dot. mięsa ujawnionego w miejscowościach: R., Ż.) lub mającego pochodzić (dot. mięsa ujawnionego w chłodni „X.” w Ł.) z ubojni oskarżonego, na okoliczność sposobu pobrania tych prób i warunków ich przechowywania przed wysłaniem do badań;

10) obrazę przepisów postępowania, tj. art. 167 k.p.k. w zw. z art. 393 § 1 k.p.k., art. 394 § 2 k.p.k. poprzez nieprzeprowadzenie dowodu i nieodczytanie, ani nieujawnienie w toku rozprawy głównej notatki funkcjonariusza Policji z 16 kwietnia 2013 r. (k. 581), z której wynika, że próby pobrane z mięsa pochodzącego lub mającego pochodzić z ubojni oskarżonego zostały przetransportowane do badań z R. do P. policyjnym f. [...] (bez wątpienia nieprzystosowanym do przewożenia prób mięsa - brak informacji o takim przystosowaniu w aktach), po ok. 2 tygodniach od ich pobrania, jak również art. 410 k.p.k. poprzez faktyczne pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych dowodu z dokumentacji fotograficznej znajdującej się w tomie „załącznik 1”, z której wynika, że do mięsa, z którego pobierano próby do badań przykładane były niesterylne narzędzia takie jak skalówki i tabliczki z numerami śladów kryminalistycznych;

11) obrazę przepisów postępowania, tj. art. 167 k.p.k. w zw. z art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 200 § 1 k.p.k., art. 201 k.p.k., art. 171 § 1 pkt 5 oraz art. 6 k.p.k. poprzez oddalenie na rozprawie 4 września 2018 r. wniosku dowodowego obrońcy osk. P. M. złożonego na rozprawie 27 marca 2018 r. o wezwanie na rozprawę biegłych- autorów opinii pisemnych znajdujących się na k. 473 oraz 1519-1523 celem wyjaśnienia przez nich przede wszystkim, jaki jest błąd pomiarowy zastosowanej przez nich metody badań i wpływ ewentualnej kontaminacji materiału poddawanego badaniom na wiarygodność uzyskanych przez biegłych wyników badań (ustne uzasadnienie wniosku objęte protokołem rozprawy z 4 września 2018 r.);

powyższe uchybienia z pkt. 9-11 doprowadziły Sąd do błędu w ustaleniach faktycznych, jakoby mięso poddane w niniejszej sprawie badaniom było niezdatne

do spożycia przez ludzi, podczas gdy dla oceny mięsa z punktu widzenia jego jakości zdrowotnej kluczowe znaczenie ma prawidłowość sposobu pobrania i zabezpieczenia prób mięsa do badań oraz wyeliminowanie wpływu kontaminacji poddanych badaniu prób na wyniki badań - bez ustaleń w tym zakresie, ustalenia co do jakości zdrowotnej mięsa są dowolne;

12) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 410 k.p.k. poprzez faktyczne pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych opinii ustnej biegłego - prof. J. S. złożonej na rozprawie 15 maja 2018 r. (...), powyższe uchybienie doprowadziło Sąd do niepełnych ustaleń faktycznych co do okoliczności przyjętych za podstawę wyroku;

13) samoistny błąd w ustaleniach faktycznych polegający na ustaleniu, jakoby oskarżony P. M. spowodował niewłaściwą jakość zdrowotną produktów wprowadzanych do obrotu (...);

14) obrazę przepisów postępowania, tj. art. 167 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego z 10 maja 2018 r. (k. 12148) o przesłuchanie w charakterze świadków lekarzy weterynarii: W. G. i M. C. (...);

15) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 410 k.p.k. poprzez faktyczne pominięcie przy ocenie zgromadzonego materiału sprawozdania z analizy logowania się do stacji BTS telefonów używanych przez lekarzy weterynarii: M. C. i W. G. (k. 4768-4817 verte), które to uchybienia (z pkt. 14-15) doprowadziły do błędu w ustaleniach faktycznych, jakoby osk. P. M. dokonywał uboju bydła bez nadzoru lekarzy weterynarii;

16) samoistny błąd w ustaleniach faktycznych polegający na dokonaniu dowolnego ustalenia, jakoby oskarżony dokonywał uboju bez przeprowadzenia badania poubojowego, podczas gdy nawet z ocenionych przez Sąd jako wiarygodne najbardziej niekorzystnych dla oskarżonego wyjaśnień M. C. i W. G. wynika, że badanie poubojowe zawsze było przez tych lekarzy przeprowadzane i lekarze ci zostali skazani w odrębnym postępowaniu karnym za uchybienie swoim obowiązkom w zakresie zaniechania przeprowadzenia tylko badania przedubojowego;

17) samoistny błąd w ustaleniach faktycznych polegający na dokonaniu dowolnego ustalenia, jakoby osk. P. M. umyślnie poddawał ubojowi sztuki bydła leczone środkami farmakologicznymi przed upływem okresu karencji przewidzianego dla danego środka, podczas gdy w zgromadzonym materiale dowodowym brak dla takiego ustalenia w zakresie strony podmiotowej oskarżonego jakiegokolwiek podstawy, w szczególności Sąd nie ustalił żadnego przypadku, w którym osk. P. M. byłby informowany o leczeniu farmakologicznym danej sztuki bydła (a nie tylko ogólnie o „chorobie” danej sztuki), o okresie karencji, a następnie dokonał uboju danej sztuki przed upływem tego okresu i by tak pozyskane mięso wprowadził do obrotu;

18) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 7 k.p.k. poprzez dowolną, sprzeczną z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego ocenę zeznań świadków: K. P., Z. Z., M. S., a także „świadków będących mieszkańcami sąsiadującymi z zakładem P. M., które to uchybienie doprowadziło Sąd do błędu w ustaleniach faktycznych w zakresie nieprawidłowości, do jakich miało dochodzić w ubojni oskarżonego i skali tego zjawiska;

19) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 7 k.p.k. poprzez odmówienie waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego P. M. co do tego, że ubój trzody chlewnej był dokonywany w jego ubojni tylko na własne potrzeby, a nie celem wprowadzenia mięsa wieprzowego do obrotu z powodu rzekomej sprzeczności tych wyjaśnień z inną częścią wyjaśnień oskarżonego, z której wynika, że nie przyjmował on na teren ubojni zwierząt innego gatunku niż wynikało to z decyzji administracyjnej, podczas gdy pomiędzy tymi fragmentami wyjaśnień, z których jeden odnosi się do uboju na własne potrzeby, a drugi - do uboju w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, celem wprowadzenia mięsa do obrotu, w rzeczywistości nie zachodzi sprzeczność, a nadto wyjaśnienia oskarżonego, że ubój trzody chlewnej był dokonywany tylko na własne potrzeby (w tym na potrzeby zrobienia pracownikom prezentu na Święta) potwierdzają zeznania m.in. świadka K. G. (złożone na rozprawie 5 maja 2016 r.), którym w tym zakresie Sąd nie odmówił przymiotu wiarygodności;

III. odnośnie do pkt. I, II wyroku zarzucił dodatkowo:

20) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 410 k.p.k. poprzez faktyczne pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych dowodu z decyzji [...] Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych z 5 czerwca 2013 r., które to uchybienie doprowadziło Sąd do błędnego przyznania waloru wiarygodności dokumentacji złożonej przez spółkę P. S.A. oraz twierdzeniom przedstawicieli tej spółki, a w konsekwencji do błędu w ustaleniach faktycznych co do okoliczności przyjętych za podstawę wyroku;

21) obrazę przepisów postępowania, tj. art. 167 k.p.k. w zw. z art. 169 § 2 k.p.k. oraz art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 6 k.p.k. poprzez oddalenie na rozprawie 8 marca 2017 r. wniosku obrońcy oskarżonego, złożonego na tejże rozprawie, o zwrócenie się do Prokuratury Rejonowej w Z. celem ustalenia, czy toczyło się postępowanie karne w sprawie lub przeciwko S. P., J. P. lub M. W. na okoliczność wiarygodności zeznań S. P., a także wiarygodności badań przeprowadzonych z udziałem firm J. P. i M. W.; powyższe uchybienie rzutowało na niedokonanie prawidłowej oceny zeznań świadka S. P., a także nie pozwoliło Sądowi na pełną, prawidłową ocenę wiarygodności wyników badań mięsa, próby do których zostały pobrane przez M. W. (przedstawiciela laboratorium J. P.), a w którym miano stwierdzić obecność DNA końskiego;

22) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 7 k.p.k. poprzez przyznanie waloru wiarygodności zeznaniom świadka S. P., które to uchybienie doprowadziło Sąd do błędu w ustaleniach faktycznych, jakoby oskarżony P. M. sprzedawał do P. S.A. mięso wieprzowe i końskie;

23) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych pisma z Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w B. z 2 kwietnia 2013 r. (k. 527 verte), z którego wynika, że mięso znajdujące się w magazynie spółki P. S.A. nie było oznakowane etykietami, ani w żaden inny sposób, jak również załącznika nr 1 do protokołu pobrania próbek z 6 marca 2013 r. (k. 538), z którego wynika, że M. W., rzeczoznawca pobierający w P. S.A. do badań próby z mięsa na okoliczność obecności w nim DNA końskiego, pobierał je z mięsa mającego pochodzić od trzech różnych dostawców;

24) obrazę przepisów postępowania, tj. art. 167 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 6 k.p.k. poprzez oddalenie na rozprawie 4 września 2018 r. wniosku

dowodowego obrońcy oskarżonego z 10 maja 2018 r. (k. 12148) o przesłuchanie M. W. na okoliczność gł. sposobu pobrania przez świadka próby mięsa, które miało być nabyte przez P. S.A. u osk. P. M., a w którym ujawniono ślady DNA końskiego, jak również na okoliczność czy mięso to w chwili pobierania próby zawierało cechy pozwalające na jego identyfikację; powyższe uchybienia z pkt. 23-24 nie pozwoliły Sądowi na pełną, prawidłową ocenę wiarygodności wyników badań mięsa, próby do których zostały pobrane przez M. W. (przedstawiciela laboratorium J. P.), a w którym miano stwierdzić obecność DNA końskiego;

25) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych zeznań świadka S. G. (k. 12215-12216), byłego pracownika P. S.A.;

26) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez faktyczne pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych tej części zeznań świadka E. O. (k. 12217-12219);

27) obrazę przepisów postępowania, tj. art. 167 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 6 k.p.k. poprzez oddalenie na rozprawie 4 września 2018 r. wniosku dowodowego obrońcy złożonego na tejże rozprawie o zwrócenie się do spółki P. S.A. o udzielenie informacji o pełnym składzie (z lat 2012-2013) produktu pod nazwą „wołowina w sosie własnym 300 g”;

28) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 410 k.p.k. poprzez faktyczne pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych powszechnie dostępnej informacji o składzie produktu „wołowina w sosie własnym 300 g”, złożonej wraz z pismem obrońcy oskarżonego z 24 września 2018 r.;

powyższe uchybienia z pkt. pkt. 25-28 doprowadziły Sąd do dowolnego ustalenia faktycznego, jakoby elementy koniny ujawnione w mięsie znajdującym się w magazynie P. S.A. oraz produkcie tej spółki pn. „wołowina w sosie własnym 300 g” pochodziły od oskarżonego P. M.;

IV. odnośnie do pkt. I, IV wyroku zarzucił dodatkowo:

29) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 410 k.p.k. poprzez faktyczne pominięcie przy ocenie dowodu z zeznań świadka K. S. (złożonych na rozprawie 27 lutego 2017 r.) tej części zeznań, z której wynika, że zrywanie przez pośrednika z mięsa etykiet ubojni i naklejanie przez niego etykiet własnych jest praktyką

niedopuszczalną w obrocie mięsem, uniemożliwiającą wiarygodną identyfikację mięsa;

30) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 410 k.p.k. poprzez faktyczne pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych protokołu oględzin z 10 kwietnia 2013 r. (k. 569 i n.), z którego wynika, że mięso poddane w niniejszej sprawie badaniom, a zabezpieczone w chłodni „X.” w Ł., mające pochodzić od osk. P. M., pozbawione było etykiet ubojni oskarżonego i nie poddawało się przez to wiarygodnej identyfikacji;

31) obrazę przepisów postępowania, tj. art. 167 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 6 k.p.k. poprzez oddalenie na rozprawie 4 września 2018 r. wniosków dowodowych obrońcy osk. P. M. z 10 maja 2018 r. (k. 12148);

powyższe uchybienia z pkt. 29-31 nie pozwoliły sądowi na dokonanie pełnych, prawidłowych ustaleń faktycznych co do niemożności identyfikacji mięsa;

32) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 410 k.p.k. poprzez faktyczne pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych tych części zeznań świadków: K. G. (k. 8253-8254) i K. R. (k. 8256-8257) oraz zeznań świadka D. S. (k. 8247-8248), których Sąd nie uznał za niewiarygodne, a powyższe uchybienie wpłynęło na bezzasadne przyznanie waloru wiarygodności zeznaniom świadka T. M., a także doprowadziło Sąd do błędu w ustaleniach faktycznych co do oznakowania mięsa wydawanego z ubojni oskarżonego przedstawicielom przedsiębiorstwa „K.”;

33) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 410 k.p.k. poprzez faktyczne pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych tej części zeznań świadka P. S. (k. 4590- 4591), z której wynika, że jedyna waga u oskarżonego znajdowała się w tzw. ukrytej chłodni; powyższe uchybienie doprowadziło Sąd do błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na ustaleniu, jakoby mięso wydawane przez oskarżonego przedstawicielom przedsiębiorstwa „K.” przechowywane było w tzw. ukrytej chłodni, podczas gdy w tym pomieszczeniu znajdowała się jedyna waga na terenie ubojni oskarżonego i tylko dlatego mięso było, bezpośrednio po zważeniu, wydawane nabywcy z tego pomieszczenia;

34) obrazę przepisu postępowania, tj. art. 7 k.p.k. poprzez dowolną, sprzeczną z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniemi wiedzy i

doświadczenia życiowego ocenę dowodów i dokonanie na podstawie zeznań świadka T. M. ustalenia:

- a) jakoby osk. P. M. sprzedawał D. M. mięso o niewłaściwej jakości,
- b) jakoby osk. P. M. sprzedawał D. M. mięso przechowywane w tzw. ukrytej chłodni;

V. odnośnie do pkt. V wyroku:

35) obrazę prawa materialnego, tj. art. 77 pkt 1 ustawy o rachunkowości, poprzez skazanie oskarżonego na podstawie tego przepisu pomimo niedokonania żadnych ustaleń, co do tego czy w okresie objętym zarzutami oskarżony P. M. w ogóle podlegał obowiązkom wynikającym z ustawy o rachunkowości, stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżanego wyroku w części objętej pkt. V poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzuconego mu w pkt. 7 aktu oskarżenia czynu,
- 2) uchylenie zaskarżanego wyroku w pozostałej zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego P. M., adw. S. K., zaskarżył wyrok w odniesieniu do tego oskarżonego w całości, zarzucając mu:

- w zakresie punktu I wyroku :

naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia tj.:

a) art. 4, 7, 167 w zw. z art. 193, 410, 424 k.p.k. - poprzez dokonanie dowolnej, a przez to wadliwej oceny materiału dowodowego w postaci: wyjaśnień P. M., który nie przyznał się do postawionych zarzutów, zeznań M. C. i W. G. w zakresie jakości bydła, dokumentów w postaci łańcuchów żywieniowych, z których nie wynika, aby kupowane bydło było leczone w sposób uniemożliwiający jego sprzedaż, I. J. w zakresie możliwości uboju większej ilości bydła niż 20 sztuk na dobę, D. S. w zakresie rodzaju ubijanego bydła, K. R., K. G., Z. R., K. H., P. P., którzy nie widzieli martwego bydła na terenie zakładu, brak przeprowadzenia opinii przez biegłego na ile ewentualnie stwierdzone braki w zakresie spełnienia wymagań weterynaryjnych spowodowały niewłaściwą jakość zdrowotną produktów, które to dowody nie potwierdzają, aby ustalone w pkt 1 wyroku zachowania,

przyjęte w opisie czynu miały miejsce, ale także, aby miały miejsce w okresie wskazanym w opisie czynu,

b) art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego w postaci przesłuchania M. C. i W. G. na okoliczność zasadności zarzutu wskazanego w pkt 1 wyroku, który to dowód pomimo zmiany opisu czynu był w ocenie obrony konieczny do poczynienia prawidłowych ustaleń faktycznych i ewentualnej ilości nieprawidłowych zachowań na terenie ubojni i posiadanej w tym zakresie wiedzy przez oskarżonego P. M.,

c) art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego w postaci odtworzenia nagrania dotyczącego chłodni X. na okoliczność stwierdzenia, czy mięso będące przedmiotem reklamacji było opatrzone etykietami i do kogo ono należało, co miało znaczenie dla oceny zasadności czynu opisanego w pkt 6 wyroku;

- w zakresie punktu V wyroku:

naruszenie prawa procesowego, tj. art. 4, 7, 410, 424 k.p.k., polegające na dokonaniu dowolnej, a przez to wadliwej oceny dowodów w postaci dowodu z zeznań świadka W. L. poprzez pominięcie przy ustaleniu winy oskarżonego, istotnej okoliczności w postaci tego, że jak wskazywał świadek, inwentaryzacja była przeprowadzana przez nią, a także tego, że w zakładzie oskarżonego była prowadzona dokumentacja inwentaryzacyjna umożliwiającą wyliczenie w sztukach i kilogramach zapasów bydła i mięsa, przy tym dokumentacja ta była sporządzana przy każdym dziennym i miesięcznym zestawieniu kupna i pozyskaniu masy poubojowej bydła, a co za tym idzie, przy uwzględnieniu tego, że oskarżony nie posiadał wykształcenia z zakresu rachunkowości i przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych korzystał z pomocy profesjonalnej księgowej, to nie sposób przypisać oskarżonemu odpowiedzialności za zarzucany mu czyn związany z nieprzeprowadzeniem inwentaryzacji przez co miał dopuścić do prowadzenia ksiąg rachunkowych wbrew przepisom i podawania w nich nierzetelnych danych, która to dowolna ocena materiału dowodowego, skutkowałą wystąpieniem błędu w ustaleniach faktycznych stanowiących podstawę skarżonego rozstrzygnięcia.

Ponadto, kierując się zasadą ostrożności procesowej, obrońca zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił rażącą niewspółmierność kary.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, względnie o uchylenie skarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, względnie o złagodzenie wymierzonej kary poprzez wymierzenie kary o charakterze nieizolacyjnym.

Obrońca oskarżonego adw. P. M., adw. A. X., zaskarżył wyrok w całości w stosunku do tego oskarżonego, zarzucając mu:

w zakresie czynu z punktu I wyroku:

obrazę przepisów prawa materialnego a mianowicie:

1. art. 1 § 1 k.k. w zw. z art. 115 § 1 k.k. w zw. z art. 77 pkt 1, 3 i 5 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. z 2008 r., nr 213, poz. 1342) poprzez uznanie P. M. za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie I sentencji zaskarżonego orzeczenia, w sytuacji, gdy art. 77 pkt 1,3 i 5 ww. ustawy są przepisami blankietowymi, a zatem dla przypisania sprawstwa konieczne jest wskazanie w opisie czynu przypisanego normy sankcjonującej, czego sąd zaniechał, a zatem czyn oskarżonego nie zawiera znamion czynu zabronionego z art. 77 pkt 1,3 i 5 ww. ustawy, co skutkuje tym, że oskarżony nie może podlegać odpowiedzialności karnej na podstawie wskazanych przepisów,
2. art. 12 k.k. poprzez zaniechanie w opisie czynu przypisanego oskarżonemu P. M. wyszczególnienia wszystkich zachowań, podjętych w krótkich odstępach czasu z uwzględnieniem ich czasu, odstępu czasu pomiędzy tymi zachowaniami, a także miejsca i przedmiotu poszczególnych zachowań.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o wyeliminowanie z podstawy prawnej skazania czynu z art. 77 pkt 1, 3 i 5 ww. ustawy, przy czym zwrócił uwagę, że w zakresie czynu z punktu I co do art. 25 pkt 2a ustawy z 16.12.2005 roku o produktach pochodzenia zwierzęcego, poniżej zostały sformułowane zarzuty, które będą skutkowały również wnioskiem o uniewinnienie, albowiem w toku niniejszej sprawy nie udowodniono, aby oskarżony P. M. popełnił zarzucany mu czyn w sposób tam opisany,

obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie:

3. art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. i art. 4 k.p.k. poprzez dokonanie jednoznacznie błędnej, dowolnej oraz wybiórczej, a nie swobodnej oceny wyjaśnień oskarżonych oraz zeznań świadków - byłych pracowników zakładu uboju bydła rzeźnego [...] „M.”, a także wyjaśnień M. C. oraz W. G., co przy jednoczesnym zaniechaniu wszechstronnej oceny zeznań 484 hodowców bydła /wyłącznie wymienieni na s. 150-158 uzasadnienia/, skutkuje brakiem wszechstronności w ocenie materiału dowodowego, a tym samym wyłącznie domniemaniem, że ubój bydła w okresie od 13 października 2006 roku do dnia 16 marca 2013 r. w zakładzie uboju bydła rzeźnego [...] „M.” przebiegał w sposób sprzeczny z art. 77 pkt 1, 3 i 5 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. z 2008 r., nr 213, poz. 1342) w zb. z art. 25 pkt 2a ustawy z 16.12.2005 roku o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2006 r., nr 17, poz. 127), w sytuacji, gdy ani z treści opisu czynu, ani z uzasadnienia wyroku nie wynikają okoliczności wskazane w zarzucie dot. obrazy art. 12 k.k. /zarzut nr II - okoliczności pominięte/, a zatem zaskarżony wyrok nie poddaje się kontroli instancyjnej, co nakazuje orzeczenie zgodne z wnioskami apelacji;
4. art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. i art. 4 k.p.k. poprzez dokonanie jednoznacznie błędnej i dowolnej, a nie swobodnej oceny zeznań świadków Z. S., J. W., H. G. oraz I. G. /sąsiedzi zakładu uboju bydła rzeźnego [...] „M.”/ i uznanie ww. dowodów za wiarygodne, w sytuacji, gdy pozostają w sprzeczności z również uznanymi przez Sąd Okręgowy za wiarygodne zeznaniami I. J. - Powiatowego Lekarza Weterynarii, wyjaśnieniami lekarzy weterynarii – M. C. oraz W. G. a także dowodami z dokumentów tj. wynikami z licznych kontroli inicjowanych przez ww. świadków, a zatem konieczna jest krytyczna ocena depozycji ww. świadków, co uniemożliwiało czynienie przez sąd prawdziwych ustaleń faktycznych w oparciu o ww. niewiarygodny osobowy materiał dowodowy, co nakazuje orzeczenie zgodne z wnioskami apelacji;

5. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie jednoznacznie błędnej, dowolnej oraz wybiórczej, a nie swobodnej oceny dowodów w postaci opinii biegłych, tj. opinii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w P. z 10 kwietnia 2013 r. oraz opinii pisemnej prof. J. J. z Uniwersytetu [...] z 18 marca 2014 r., a także opinii ustnych biegłych - autorów ww. opinii pisemnych i uznanie treści płynących z ww. opinii za dowód winy oskarżonego, w sytuacji, gdy wszechstronna ocena ww. dowodów nakazuje uznanie przeciwne, albowiem w okresie od 13 października 2006 roku do dnia 16 marca 2013 r. zdecydowaną większość stanowiły sztuki bydła, w stosunku do których oskarżony spełnił wszelkie wymagania weterynaryjne, co nakazuje orzeczenie zgodne z wnioskami apelacji;
6. art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. i art. 4 k.p.k. i art. 201 k.p.k. poprzez dokonanie jednoznacznie błędnej, dowolnej oraz wybiórczej, a nie swobodnej oceny wyjaśnień oskarżonego P. M., który kwestionował prawidłowość pobierania próbek mięsa w dniu 19 marca 2013 roku / z samochodu i przyczepy/ oraz w dniach 28,29,30 marca i 2 kwietnia 2013 r. poprzez uznanie, że obalają je zeznania biegłych J. S. i J. J., w sytuacji, gdy ww. biegli wskazali, że do zanieczyszczenia próbek lub namnożenia się mikroorganizmów w mięsie mogło dojść w trakcie rozbioru, przechowywania, transportu mięsa, a zatem błędna ocena wyjaśnień oskarżonego P. M. oraz ustnych opinii ww. biegłych skutkuje błędnym ustaleniem stanu faktycznego w powyższym zakresie, co nakazuje orzeczenie zgodne z wnioskami niniejszej apelacji;
7. art. 167 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. i art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. poprzez niedążenie przez sąd I instancji do ustalenia stanu faktycznego w sposób procesowy, w tym poprzez dowodowe zweryfikowanie depozycji oskarżonych i świadków, na zeznaniach których Sąd Rejonowy oparł stan faktyczny, na rzecz wyłącznie dowolnej i błędnej oceny zgromadzonego w sposób zdawkowy niepełnego materiału dowodowego, w sytuacji gdy konieczne było całościowe zebranie materiału dowodowego w celu wszechstronnego wyjaśnienia wszystkich okoliczności zgodnie z zasadą

prawdy materialnej poprzez dopuszczenie i przeprowadzenie z urzędu następujących dowodów:

1. z konfrontacji pomiędzy świadkami Z. S., J. W., H. G. oraz I. G., a M. C. oraz W. G.,
2. uzupełniających opinii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego, Instytutu Zootechniki oraz Uniwersytetu [...] w O., na okoliczność ustalenia, które z prób mięsa z bydła rzeźnego, będące przedmiotem opiniowania przez ww. podmioty, zostały pobrane we właściwy sposób,

a zatem mając na uwadze powyższe zaniechania natury dowodowej, konieczne jest uznanie przedwczesnej oceny wyjaśnień oskarżonych i świadków, co finalnie nakazuje orzeczenie zgodne z wnioskami niniejszej apelacji.

3. art. 424 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. poprzez zaniechanie w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia - sprzecznie z procedurę karną - dokonania oceny niezwykle istotnych dowodów, tj. zeznań hodowców bydła oraz wszystkich pracowników zakładu uboju bydła rzeźnego [...] „M.”, a nadto dlaczego Sąd Okręgowy pominął przy ocenie osobowych źródeł dowodowych fakty związane z wpływaniem na zeznania świadków K. P. oraz Z. Z., których depozycje następnie legły u podstaw ustalenia stanu faktycznego, a zatem przekonanie Sądu o wiarygodności jednych i niewiarygodności innych dowodów nie pozostaje pod ochroną prawa procesowego, albowiem nie jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 k.p.k.) i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy materialnej (art. 2 § 2 k.p.k.), nie stanowi wyniku rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i niekorzyść oskarżonego (art. 4 k.p.k.) i nie jest - z uwzględnieniem wskazań wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego - uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (art. 7 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.), a zatem konieczne jest orzeczenie zgodne z wnioskami niniejszej apelacji, albowiem zaskarżony

wyrok z uwagi na brak uzasadnienia odpowiadającego powyższym wymogom procesowym, nie poddaje się kontroli instancyjnej;

4. art. 5 § 2 k.p.k. na skutek przedstawionych zarzutów i zawartych w nich wszelkich wątpliwości natury faktycznej i prawnej, poprzez rozstrzygnięcie nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego;

błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie:

5. błędne i oparte na domniemaniach ustalenie, że P. M. w okresie od 13 października 2006 roku do dnia 16 marca 2013 r., przy czym od 1 lutego 2009 roku działając wspólnie i w porozumieniu ze S. G. i B. G. popełnił czyn z art. 77 pkt 1,3 i 5 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. z 2008 r., nr 213, poz. 1342) w zb. z art. 25 pkt 2a ustawy z 16.12.2005 roku o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2006 r., nr 17, poz. 127) w zw. z 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., w sytuacji, gdy nie ustalono w sposób procesowy, a Sąd Okręgowy przemilczał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, okoliczności wskazane w zarzucie dot. obrazy art. 12 k.k. /zarzut nr II/, a zatem brak jest podstaw do ustalenia stanu faktycznego jak wyżej, co nakazuje orzeczenie zgodne z wnioskami apelacji.

W oparciu o zarzuty podniesione w punktach I - X w odniesieniu do czynu z punktu I, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

- w zakresie czynu z punktu V wyroku:

obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

art. 77 pkt 1 ustawy o rachunkowości, poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie P. M. za winnego zarzucanego mu czynu, pomimo niedokonania żadnych ustaleń co do tego czy w okresie objętym zarzutami oskarżony P. M. w ogóle podlegał obowiązkom wynikającym z ustawy o rachunkowości, stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy.

Podnosząc powyższy zarzut, w odniesieniu do czynu z punktu V wyroku, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie

oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonych S. G. i B. G. zaskarżyła powyższy wyrok w zakresie czynów przypisanych ww. oskarżonym w punktach VIII, IX i XII w całości, podnosząc zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia i mających wpływ na jego treść, zarzut obrazy przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, a nadto jako zarzut ewentualny rażąco niewspółmierność orzeczonych wobec S. G. kar jednostkowych oraz kary łącznej, a nadto obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 633 k.p.k.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonych S. G. i B. G. od przypisanych im w zaskarżonej części czynów ewentualnie o orzeczenie wobec oskarżonego S. G. na wypadek pozostawienia w niezmienionym stanie oceny faktycznej i prawnej przypisanych mu czynów, kary łącznej pozbawienia wolności w rozmiarze pozwalającym na warunkowe zawieszenie jej wykonania oraz o zmianę zaskarżonego rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów, w ten sposób, by zwolnić ww. oskarżonych w części od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Prokurator zaskarżył powyższy wyrok:

- a) w części dotyczącej czynu z punktu I wyroku na niekorzyść P. M.,
- b) w części dotyczącej zarzutu z punktu 2 aktu oskarżenia na niekorzyść P. M.,
- c) w części dotyczącej czynu z punktu I, II, IV, V i VI wyroku co do orzeczenia o karze na niekorzyść P. M.,
- d) w części dotyczącej czynu z punktu VIII wyroku na niekorzyść S. G.,
- e) w części dotyczącej czynu z punktu VIII, IX i X wyroku co do orzeczenia o karze na niekorzyść S. G.,
- f) w części dotyczącej czynu z punktu XII wyroku na niekorzyść B. G.,
- g) w części dotyczącej czynu z punktu XII i XIII wyroku co do orzeczenia o karze na niekorzyść B. G.,
- h) w części dotyczącej czynu z punktu XV wyroku co do orzeczenia o karze na niekorzyść R. O..

Prokurator podniósł zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mających wpływ na jego treść i rażącej niewspółmierności kary i wniósł o zmianę wyroku:

a) w części dotyczącej czynu z punktu I wyroku, poprzez uznanie oskarżonego P. M. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 165 § 1 pkt 2 kk w zb. z art 77 pkt 1, 3 i 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz.U. z 2008 r., nr 213, poz. 1342) w zb. z art 25 pkt 2a ustawy z 16 grudnia 2005 roku o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2006 r., nr 17, poz. 127) w zw. z art 11 § 2 kk w zw. z art 12 kk w zw. z art 65 § 1 kk,

b) w części dotyczącej zarzutu z punktu 2 aktu oskarżenia poprzez uznanie oskarżonego P. M. za winnego popełnienia przestępstwa z art 286 § 1 kk w zw. z art 294 § 1 kk w zw. z art 25 pkt 4 Ustawy z dnia 16 grudnia 2005 roku o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2006 r., nr 17, poz. 127) w zb. z art 271 § 3 kk w zw. z art 11 § 2 kk w zw. z art 12 kk,

c) w części dotyczącej czynu z punktu I, II, IV, V i VI wyroku, orzeczenie kary zgodnie z wnioskiem prokuratora

d) w części dotyczącej czynu z punktu VIII wyroku, poprzez uznanie oskarżonego S. G. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 165 § 1 pkt 2 kk w zb. z art 77 pkt 1, 3 i 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz.U. z 2008 r., nr 213, poz. 1342) w zb. z art 25 pkt 2a ustawy z 16 grudnia 2005 roku o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2006 r., nr 17, poz. 127) w zw. z art 11 § 2 kk w zw. z art 12 kk w zw. z art 65 § 1 kk,

e) w części dotyczącej czynu z punktu VIII, IX i X wyroku, orzeczenie kary zgodnie z wnioskiem prokuratora,

f) w części dotyczącej czynu z punktu XII wyroku, poprzez uznanie oskarżonej B. G. za winną popełnienia przestępstwa z art. 165 § 1 pkt 2 k.k. w zb. z art 77 pkt 1, 3 i 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz.U. z 2008 r., nr 213, poz. 1342) w zb. z art 25 pkt 2a Ustawy z 16 grudnia 2005 roku o produktach pochodzenia zwierzęcego

(Dz.U. z 2006 r., nr 17, poz. 127) w zw. z art 11 § 2 k.k. w zw. z art 12 kk w zw. z art 65 § 1 kk,

g) w części dotyczącej czynu z punktu XII i XIII wyroku, orzeczenie kary zgodnie z wnioskiem prokuratora,

h) w części dotyczącej czynu z punktu XV wyroku, orzeczenie kary zgodnie z wnioskiem prokuratora.

Wyrokiem z dnia 6 lutego 2020 r., sygn. akt II AKa [...], Sąd Apelacyjny w [...]:

I. zmienił zaskarżony wyrok wobec oskarżonego P. M. w ten sposób, że:

1. uchylił orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności wobec oskarżonego z punktu VI;

2. uchylił zaskarżony wyrok w punkcie II i IV i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Ł.;

II. w pozostałej zaskarżonej części w punkcie I, V i VII w stosunku do oskarżonego P. M. utrzymał wyrok w mocy;

III. na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 86 § 1 k.k. wymierzone wobec oskarżonego P. M. w punkcie I i V zaskarżonego wyroku kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył łączną karę 1 roku i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej wobec oskarżonego P. M. kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 18 marca 2013 r. do dnia 21 marca 2013 r.;

V. zmienił zaskarżony wyrok wobec S. G. w ten sposób, że wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego w punkcie X kary łącznej pozbawienia wolności na podstawie art.69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. warunkowo zawiesił na okres 5 (pięć) lat próby;

VI. w pozostałej części w stosunku do S. G. utrzymał zaskarżony wyrok w mocy;

VII. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok wobec oskarżonej B. G.;

VIII. zmienił zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego R. O. w punkcie XV w ten tylko sposób, że wysokość jednej stawki dziennej grzywny obniżył do 150 (sto pięćdziesiąt) zł;

IX. zasądził na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonych:

- P. M. - kwotę 24.300 zł a wobec R. O. kwotę 1500 zł - z tytułu opłaty sądowej za obie instancje i koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w częściach na nich przypadających;

- S. G. - kwotę 20.300 zł, B. G. kwotę 12.180 zł - z tytułu opłaty za drugą instancję oraz pozostałe koszty za postępowanie odwoławcze w częściach na nich przypadających.

Od powyższego wyroku kasacje wywiedli obrońcy oskarżonego P. M..

Adwokat B. T. zaskarżył to orzeczenie, w części dotyczącej skazanego P. M., w zakresie rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego z pkt. II i III odnoszącego się do czynów przypisanych skazanemu P. M. w pkt. I i V wyroku Sądu Okręgowego w W. - w całości, podnosząc następujące zarzuty:

A.) w zakresie czynu przypisanego skazanemu P. M. w pkt. I wyroku Sądu Okręgowego w W.:

I. rażące naruszenie prawa materialnego, mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie:

1) art. 77 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt poprzez utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy w zakresie w/w czynu -mimo, iż z ustalonego przez Sąd Okręgowy i zaaprobowanego przez Sąd Apelacyjny stanu faktycznego nie wynikało, aby:

a.) skazany zrealizował znamię określone w art. 77 pkt 3 ww. ustawy w postaci „dokonywania handlu lub umieszczania na rynku zwierząt lub niejadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego” biorąc przy tym pod uwagę definicję legalną zawartą w art. 2 w/w ustawy, którego to zachowania nie ujęto zresztą w opisie przypisanego skazanemu czynu, co w konsekwencji wobec dekompletacji opisu czynu - nie pozwalało na uznanie, że zachowanie skazanego realizowało znamię określone w art. 77 pkt. 3 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;

b.) skazany zrealizował znamię określone w art. 77 pkt 5 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt zwłaszcza, że w opisie czynu nie zawarto znamienia określonego w w/w przepisie w postaci „umieszczania zwierząt w gospodarstwie lub transportowania ich bez zachowania lub z naruszeniem wymagań weterynaryjnych”, co w konsekwencji wobec dekompletacji opisu czynu - nie pozwalało na uznanie, że zachowanie skazanego realizowało znamię określone w art. 77 pkt. 5 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;

II. Rażące naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie:

- art. 433 § 2 k.p.k. polegające na braku prawidłowej kontroli odwoławczej zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy skazanego P. M. w zakresie czynu przypisanego w pkt. I wyroku Sądu Okręgowego, polegających na błędnym przyjęciu, że:

1.) „przekroczenie normy dobowej liczby ubijanych sztuk bydła lub przeprowadzenie uboju w godzinach innych niż wynikające ze stosownej decyzji administracyjnej” prowadziło do powstania niewłaściwej jakości zdrowotnej produktów pochodzących z ubojni skazanego P. M., podczas gdy dla takiego ustalenia brak było jakiejkolwiek podstawy w zgromadzonym materiale dowodowym, zaś Sąd Apelacyjny wskazał jedynie na potencjalne, nie zaś rzeczywiste pogorszenie takiej jakości, co nie było wystarczające wobec materialnego charakteru przestępstwa określonego w art. 77 pkt 1 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;

2) „dokonywanie uboju i rozbioru zwierząt poza obrotem, bez dokonywania stosownych zgłoszeń do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa” prowadziło do powstania niewłaściwej jakości zdrowotnej produktów pochodzących z ubojni skazanego P. M., podczas gdy dla takiego ustalenia brak było jakiejkolwiek podstawy w zgromadzonym materiale dowodowym;

3) przyjmowanie przez skazanego na teren prowadzonej przez niego ubojni mięsa ze zwrotów bez uzyskania stosownej zgody Powiatowego Lekarza Weterynarii prowadziło do powstania niewłaściwej jakości zdrowotnej produktów pochodzących z ubojni skazanego P. M., podczas gdy dla takiego ustalenia brak

było jakiejkolwiek podstawy w zgromadzonym materiale, w szczególności, że Sąd Okręgowy nie ustalił żadnego przypadku, w którym skazany mięso pochodzące ze zwrotów ponownie wprowadziłby do obrotu;

4) skazany umyślnie poddawał ubojowi sztuki bydła leczone środkami farmakologicznymi przed upływem okresu karencji przewidzianego dla danego środka, podczas, gdy w zgromadzonym materiale dowodowym brak było dla takiego ustalenia w zakresie strony podmiotowej skazanego jakiejkolwiek podstawy, w szczególności Sąd Okręgowy nie ustalił żadnego przypadku, w którym skazany wiedział o leczeniu farmakologicznym danej sztuki bydła (a nie tylko ogólnie o „chorobie” danej sztuki), o okresie karencji, a następnie dokonał uboju danej sztuki przed upływem tego okresu i by tak pozyskane mięso wprowadził do obrotu oraz sprowadzenie kontroli odwoławczej w tym zakresie jedynie do ogólnej akceptacji oceny wyrażonej przez Sąd Okręgowy;

B.) w zakresie czynu przypisanego skazanemu P. M. w pkt. V wyroku Sądu Okręgowego w W.:

III. rażące naruszenie prawa materialnego, mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie:

- art. 77 pkt 1 ustawy o rachunkowości - poprzez utrzymanie wyroku Sądu Okręgowego w mocy w zakresie czynu przypisanego skazanemu P. M. w pkt. V, mimo iż czynność sprawcza przypisana skazanemu w ramach tego czynu, polegająca na „nieprzeprowadzeniu inwentaryzacji” - nie mogła zostać uznana za realizującą znamiona określone w ww. przepisie odnoszącym się do „prowadzenia ksiąg rachunkowych wbrew przepisom ustawy lub podawania w tych księgach niezetelnych danych”, nie zaś wtórnej - względem prowadzenia samej księgi rachunkowej - inwentaryzacji, co tym samym powodowało, że tak przypisane skazanemu zachowanie nie mogło zostać uznane za przestępstwo penalizowane treścią ww. przepisu;

IV. rażące naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie:

- art. 433 § 2 k.p.k. - polegające na braku prawidłowej i rzetelnej kontroli odwoławczej zarzutu podniesionego w apelacji obrońcy skazanego P. M. w zakresie czynu przypisanego w pkt. V wyroku Sądu Okręgowego, polegającego na

błędnym przyjęciu, że skazany P. M. dopuścił do prowadzenia ksiąg rachunkowych wbrew przepisom i podawania w nich nierzetelnych danych - podczas gdy P. M. nie posiadał wykształcenia z zakresu rachunkowości oraz zlecił prowadzenie ksiąg rachunkowych profesjonalnej księgowej, co w istocie wobec braku tak zarówno wymaganej przez skazanego wiedzy specjalnej oraz korzystania z pomocy profesjonalnego podmiotu - wyłączało możliwość uznania, że P. M. działał w tym zakresie umyślnie i prowadziło do wniosku o braku możliwości przypisania skazanemu sprawstwa czynu zarzucanego w pkt. V oraz sprowadzenie kontroli odwoławczej w zakresie tego zarzutu jedynie do ogólnej akceptacji argumentacji przedstawionej w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego, bez wnikliwego rozważenia zarzutów apelacyjnych.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w [...], w zaskarżonej części, tj. w zakresie rozstrzygnięcia z pkt. II i III, odnoszącego się do czynów przypisanych skazanemu P. M. w pkt. I i V wyroku Sądu Okręgowego w W. i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Adwokat A. J. zaskarżył wyrok sądu odwoławczego w części objętej punktem II, III i IX tiret pierwsze, tj. w zakresie, w zakresie jakim Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w stosunku do skazanego P. M., wymierzył wobec tego skazanego karę łączną i zasądził od niego koszty sądowe.

Obrońca podniósł zarzuty rażącego naruszenie prawa procesowego, to jest przepisów:

1) art. 437 § 1 k.p.k. oraz art. 455 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 k.p.k. poprzez nieprawidłową kontrolę apelacyjną i utrzymanie w mocy wyroku skazującego P. M. za czyn wypełniający znamiona przestępstwa m.in. z art. 25 pkt 2a ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego, a popełniony od 13 października 2006 r. (pkt I wyroku Sądu Okręgowego w W.), podczas gdy przepis ten wszedł w życie dopiero 29 maja 2010 r.;

2) art. 437 § 1 k.p.k. oraz art. 433 § 2 k.p.k. poprzez nieprawidłową kontrolę apelacyjną, faktyczne nierozważenie w ogóle zarzutu z pkt. 1 apelacji obrońcy P. M. - adw. A. J. i utrzymanie w mocy wyroku skazującego P. M. za czyn wypełniający znamiona przestępstwa m.in. z art. 77 pkt 3 ustawy o ochronie

zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (pkt I wyroku Sądu Okręgowego w W.), podczas gdy Sąd Apelacyjny, podobnie jak i Sąd Okręgowy, nie ustalił w opisie czynu, by oskarżony „dokonywał handlu lub umieszczał na rynku zwierzęta lub niejadalne produkty pochodzenia zwierzęcego” w rozumieniu ww. ustawy, tj. aby wypełnił znamiona przestępstwa z ww. przepisu;

3) art. 437 § 1 k.p.k. oraz art. 433 § 2 k.p.k. poprzez nieprawidłową kontrolę apelacyjną i tylko pozorne rozważenie zarzutów z pkt. I apelacji obrońcy P. M. - adw. A. X. oraz z pkt. 2 apelacji drugiego obrońcy - adw. A. J., sprowadzających się do obrazu prawa materialnego, tj. art. 77 (w przypadku apelacji adw. A. X. — pkt 1, 3 i 5, w przypadku apelacji adw. A. J. - pkt 5) ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt poprzez zastosowanie przez Sąd Okręgowy tego artykułu pomimo nieustalenia, jakich konkretnie wymagań weterynaryjnych miał nie spełniać i nie zachować P. M., a także utrzymanie w mocy wyroku dotkniętego tym uchybieniem;

4) art. 437 § 1 k.p.k. oraz art. 433 § 2 k.p.k. poprzez nieprawidłową kontrolę apelacyjną, faktyczne nierozważenie w ogóle zarzutu z pkt. 35 apelacji obrońcy P. M. - adw. A. J. oraz z pkt. XXIII drugiego obrońcy - adw. A. X. i utrzymanie w mocy wyroku skazującego P. M. za czyn wypełniający znamiona przestępstwa z art. 77 pkt 1 ustawy o rachunkowości (pkt V wyroku Sądu Okręgowego w W.), podczas gdy Sąd Apelacyjny, podobnie jak i Sąd Okręgowy nie poczynił żadnych ustaleń co do tego czy w okresie objętym zarzutami P. M. w ogóle podlegał obowiązkom wynikającym z ustawy o rachunkowości, stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 2 tej ustawy;

5) art. 433 § 2 k.p.k. poprzez nierozważenie wszystkich zarzutów powołanych w apelacji obrońcy P. M. — adw. A. J., tj. faktyczne pominięcie przez Sąd Apelacyjny:

a) zarzutu z pkt. 10 tej apelacji polegającego na obrazie przepisów postępowania, tj. art. 167 k.p.k. w zw. z art. 393 § 1 k.p.k., art. 394 § 2 k.p.k. (w brzmieniu sprzed 5 października 2019 r.), a także art. 410 k.p.k. poprzez nieprzeprowadzenie dowodu i pominięcie przez Sąd Okręgowy przy dokonywaniu ustaleń faktycznych stanowiących podstawę wyroku tego Sądu dokumentacji znajdującej się w aktach, a świadczącej o nieprawidłowym sposobie pobierania i

transportowania do badań prób mięsa pochodzącego lub mającego pochodzić z ubojni P. M.,

b) zarzutu z pkt. 11 tej apelacji polegającego na rażącej obrazie przepisów postępowania, tj. art. 167 k.p.k. w zw. z art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 200 § 1 k.p.k., art. 201 k.p.k., art. 171 § 1 pkt 5 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k. poprzez niezasadne oddalenie przez Sąd Okręgowy wniosku dowodowego obrońcy P. M. o wezwanie na rozprawę biegłych- autorów opinii pisemnych z k. 473, k. 1519-1523 celem wyjaśnienia przez nich opinii,

c) zarzutu z pkt. 13 tej apelacji polegającego na błędzie w ustaleniach faktycznych stanowiących podstawę wyroku sądu pierwszej instancji, a sprowadzających się do dowolnego i bezpodstawnego ustalenia, jakoby P. M. spowodował niewłaściwą jakość zdrowotną produktów wprowadzonych do obrotu;

6) art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k. poprzez nieprawidłową kontrolę apelacyjną i utrzymanie w mocy wyroku Sądu pierwszej instancji wydanego z rażącym naruszeniem przepisów postępowania polegającym na oddaleniu przez ten Sąd na rozprawie 4 września 2018 r. wniosku dowodowego obrońców oskarżonego (k. 12220-12222) o przesłuchanie w charakterze świadków osób pobierających do badań próby z mięsa pochodzącego (dot. mięsa ujawnionego w miejscowościach: R., Ż.) lub mającego pochodzić (dot. mięsa ujawnionego w chłodni „X.” w Ł.) z ubojni oskarżonego, na okoliczność sposobu pobrania tych prób i warunków ich przechowywania przed wysłaniem do badań;

7) art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k. poprzez nieprawidłową kontrolę apelacyjną i utrzymanie w mocy wyroku Sądu pierwszej instancji wydanego z rażącym naruszeniem przepisów postępowania polegającym na oddaleniu na rozprawie 4 września 2018 r. wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego (k. 12148) o przesłuchanie w charakterze świadków lekarzy weterynarii: W. G. i M. C., p o m i m o , ż e przyjęte przez Sąd Okręgowy za podstawę do dokonywania ustaleń faktycznych w sprawie wyjaśnienia tych osób złożone w charakterze podejrzanych (k. 19-24, tom osobowy 4 D i k. 22-26, tom osobowy 5 E), a następnie - oskarżonych (na rozprawach 16 marca i 6 kwietnia 2016 r.) pozostawały w

sprzeczności z zeznaniami złożonymi przez te osoby uprzednio w charakterze świadków (k. 106-110, 137-141), co - po prawomocnym zakończeniu postępowania karnego wobec tych osób - uzasadniało przesłuchanie ich w charakterze świadków celem wyjaśnienia tych sprzeczności.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w W., w części objętej pkt. I, V, VI, VII i:

1) uniewinnienie oskarżonego od zarzuczonego mu w pkt. 7 aktu oskarżenia czynu (pkt V wyroku Sądu Okręgowego w W.),

2) przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w pozostałym zakresie Sądowi Okręgowemu w Ł.,

ewentualnie, w razie nieuwzględnienia wniosku z pkt. 2, wniósł o:

3) przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym Sądowi Apelacyjnemu w [...].

W odpowiedzi na kasacje, prokurator wniósł o uwzględnienie kasacji adwokata A. J. w części dotyczącej punktu I wyroku Sądu Okręgowego w W., w pozostałej części zaś o oddalenie kasacji jako bezzasadnych.

Na rozprawie kasacyjnej, prokurator wniosła o oddalenie obu kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przed przystąpieniem do szczegółowych rozważań natury merytorycznej, odnoszących się do zarzutów, których uwzględnienie wywołało konieczność uchylenia wyroku sądu odwoławczego, kilka uwag należy poświęcić przepisowi art. 435 k.p.k., który - stosowany w postępowaniu kasacyjnym na podstawie art. 536 k.p.k. - umożliwił wzruszenie zaskarżonego wyroku także w stosunku do oskarżonych S. G. i B. G..

Rozwijając ten wątek należy zauważyć, że czyn przypisany P. M. w punkcie I wyroku sądu *meriti*, utrzymanym w mocy w punkcie II wyroku sądu odwoławczego, od dnia 1 lutego 2009 r. do dnia 16 marca 2013 r., miał być czynem popełnionym wspólnie i w porozumieniu ze S. G. i B. G.. I ta właśnie okoliczność nakazywała rozważyć, czy uchybienia wyeksponowane w zarzutach zawartych w nadzwyczajnych środkach zaskarżenia wywiedzionych przez obrońców oskarżonego P. M., a które to zarzuty okazały się zasadne, nie zdeterminowały

także decyzji organu *ad quem* o utrzymaniu w mocy orzeczenia sądu pierwszej instancji w zakresie, w jakim obejmowało ono rozstrzygnięcia związane ze skazaniem S. G. i B. G. za czyn zarzucony im w punkcie 9 aktu oskarżenia. Zauważyć przy tym wypada, że obrońca ww. oskarżonych zaskarżyła wyrok sądu pierwszej instancji w odniesieniu do tych oskarżonych w całości, domagając się jego zmiany i uniewinnienia oskarżonych od popełnienia zarzuconych im czynów. Okoliczność, że w stosunku do ww. oskarżonych obrońca nie wywiodła nadzwyczajnego środka zaskarżenia nie może natomiast dziwić, skoro wobec obojga orzeczono ostatecznie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania (zob. art. 523 § 2 i § 4 pkt 1 k.p.k.). Pamiętać przy tym należy, że użyte na gruncie art. 435 k.p.k. sformułowanie „choćby nie wnieśli środka odwoławczego” odnosi się zarówno do współoskarżonych, którzy środka nie wnieśli, jak i do tych, którzy ów środek cofnęli lub z nim nie wystąpili, gdyż im nie przysługiwał, a także do tych przypadków, w których wniesiony przez współoskarżonych środek zaskarżenia, w granicach podniesionych przez nich zarzutów, okazał się bezzasadny (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2001 r., II KKN 18/99, LEX nr 51454).

Odnosząc się natomiast do zarzutów i argumentacji podniesionych w kasacjach, należy stwierdzić, że środki te zostały uznane za zasadne, gdyż za ich pomocą skarżący zdołali skutecznie wykazać, iż przeprowadzona przez Sąd Apelacyjny kontrola odwoławcza w zakresie czynów przypisanych oskarżonemu P. M. w punktach I i V wyroku sądu *meriti*, rażąco odbiegała od standardów wyznaczonych treścią przepisów art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. Wyrazem tego są nader powierzchowne wywody zawarte w uzasadnieniu wyroku sądu odwoławczego. Konwalidowanie tych uchybień na etapie postępowania kasacyjnego nie jest zaś możliwe, albowiem Sąd Najwyższy nie ma kompetencji by w tym postępowaniu przejmować rolę sądu odwoławczego i w ramach badania zasadności lub niezasadności nadzwyczajnego środka zaskarżenia, szczegółowo rozważać także trafność zarzutów apelacyjnych. Takie postąpienie byłoby nie tylko rażąco sprzeczne z treścią art. 519 k.p.k. w zw. z art. 523 § 1 k.p.k., ale nadto prowadziło do naruszenia regulacji wyznaczających właściwość funkcjonalną sądów okręgowych, apelacyjnych i Sądu Najwyższego. Stanowiska tego

bynajmniej nie podważa przepis art. 537a k.p.k. Regulacja ta, co trafnie przesądzone w orzecznictwie, nie może być interpretowana w sposób, który byłby równoznaczny z przyznaniem Sądowi Najwyższemu w postępowaniu kasacyjnym kompetencji sądu odwoławczego i w konsekwencji prowadził do sytuacji, w której w postępowaniu kasacyjnym realizowana byłaby pełna kontrola apelacyjna. Powyższe oznacza, że jeżeli w toku kontroli kasacyjnej Sąd Najwyższy stwierdzi, że apelacja strony, która wniosła kasację, nie została uwzględniona, a uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego rażąco narusza przepis art. 457 § 3 k.p.k. i jednocześnie w kasacji w oparciu o tę wadliwość podniesiony został zarzut rażącego naruszenia art. 433 § 2 k.p.k., to co do zasady konieczne jest uchylene wyroku sądu odwoławczego. Wymaga tego bowiem konstytucyjny i konwencyjny standard rzetelnego procesu, którego norma wynikająca z treści przepisu art. 537a k.p.k. nie może ani ograniczać, ani też wyłączać (tak trafnie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lutego 2021 r., III KK 175/20, OSNKW 2021/3/14).

Największe zastrzeżenia budzi przy tym sposób, w jaki organ odwoławczy odniósł się do zarzutów obrazy przepisów art. 77 pkt 1, 3 i 5 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r., nr 213, poz. 1342) w zb. z art. 25 pkt 2a ustawy z 16.12.2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2006 r., nr 17, poz. 127). Na kanwie przedmiotowej sprawy kwestia ta była zaś szczególnie doniosła. Dopiero prawidłowe rozpoznanie tych zarzutów i jednoznaczne przesądzenie, jakiego rodzaju ustalenia winny być poczynione by móc stwierdzić, że znamiona czynów zabronionych określone w ww. przepisach zostały wyczerpane, pozwoliłoby sądowi odwoławczemu na rzetelną analizę zarzutów opartych na twierdzeniach o wadliwej ocenie materiału dowodowego i wskazujących na błędy w ustaleniach faktycznych. Tego jednak sąd odwoławczy nie uczynił, o czym dobitnie świadczy następujący fragment uzasadnienia wyroku tego sądu: „nie zasługują także na uwzględnienie zarzuty obrazy prawa materialnego - art. 77 pkt 1,3 i 5 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (zarzuty 1 i 2 oraz I). Wyjaśnienie podstawy prawnej czynu przypisanego oskarżonemu P. M. w punkcie I zawiera uzasadnienie na str. 132-143. Wskazuje ono podstawy przyjęcia kwalifikacji prawnej czynu z art. 77 pkt 1,3 i 5 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt

oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Sąd wykazał, że działalność oskarżonego była działalnością nadzorowaną w rozumieniu ustawy. Skarżący tego ustalenia nie podważyli. Sąd wykazał także normy w zakresie handlu, uboju, przechowywania żywności, których celem jest zagwarantowanie poprzez określenie wymagań i procedur, bezpieczeństwa żywności i żywienia zgodnie z wymienionymi regulacjami (str. 132 uzasadnienia), mającymi na celu zapewnienie warunków dotyczących poziomów substancji zanieczyszczających, pozostałości substancji leczniczych, czy cech organoleptycznych, którym oskarżony uchybił. Wykazano więc, w jaki sposób uchybienie każdej z norm osobno wpłynęło na poziom bezpieczeństwa wytwarzanego mięsa, a uchybienie jednym normom potęgowało uchybienie innym. Przestępstwo określone w art. 77 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt jest przestępstwem umyślnym, popełnione może być w obu formach zamiaru, także więc z zamiarem ewentualnym. Nie sposób więc uznać, że ustalenie sprawstwa, obarczone zostało błędami zarzucanymi przez skarżących. To samo odnieść należało do czynu pozostającego w realnym zbiegu a kwalifikowanym z art. 25 pkt 2a ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego”.

Tak lakoniczna wypowiedź nie może być uznana za wystarczające ustosunkowanie się do obszernej argumentacji, dotyczącej tych kwestii, przywołanej w środkach odwoławczych. I tak np. w apelacjach obrońców oskarżonego P. M. podnoszono, iż sąd I instancji przypisał temu oskarżonemu wyczerpanie znamion czynu określonych w art. 77 pkt 1,3 i 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, mimo że nie ustalił dokładnie przepisów określających wymagania weterynaryjne, których oskarżony zobowiązany był dochować, a których to – w ocenie sądu, nie przestrzegał. Za wystarczające odniesienie się do tych zarzutów sąd odwoławczy uznał odwołanie się do wyводу zawartego na s. 132 uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji, w którym to organ *a quo* jedynie przykładowo i ogólnie wymienił akty prawne zawierające „regulacje dotyczące materii niniejszej sprawy”. Równie ogólnikowe i przykładowe jest wyliczenie zawarte na s. 140 uzasadnienia tego wyroku. Wyliczenia te i ich charakter nie umknęły zresztą uwadze autorów apelacji (zob. np. wywód zawarty na s. 15 apelacji adw. A. J. i s.

24 apelacji adw. A. X.). Warto przy tym wspomnieć, że część przywoływanych przez sąd pierwszej instancji aktów prawnych nie obowiązywała w całym okresie, jaki sąd uznał za czas popełnienia przez oskarżonego P. M. oraz oskarżonych S. G. i B. G. czynów przypisanych im odpowiednio w punktach I, VIII i XII wyroku sądu *meriti* (zob. rozporządzenia przywołane w końcowej części wyводу zamieszczonego na s. 132 uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji).

Organ *ad quem* w istocie nie odniósł się do eksponowanych w apelacjach adwokata A. J. i S. K. twierdzeń o nieprzywiązaniu przez sąd pierwszej instancji należytej wagi do właściwej wykładni przepisu art. 77 pkt 1 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Zgodnie z tym przepisem, przestępstwo polegające na prowadzeniu działalności nadzorowanej przy niespełnianiu wymagań weterynaryjnych przewidzianych dla określonego rodzaju i zakresu tej działalności, jest przestępstwem skutkowym. Do jego dokonania konieczne jest bowiem spowodowanie przez to zachowanie zagrożenia epizootycznego lub epidemicznego lub niewłaściwej jakości zdrowotnej produktów. Jednoznaczne przesądzenie kwestii właściwej interpretacji tej regulacji było zaś punktem wyjścia dla prawidłowego rozpoznania zarzutów bazujących na tezie, że sąd pierwszej instancji nie wykazał, by określone zachowania, które (w opisie czynu przypisanego oskarżonemu P. M. w punkcie I części dyspozytywnej wyroku) uznał za zachowania powodujące niewłaściwą jakość zdrowotną produktów, rzeczywiście wywołały ten skutek. Odnosząc się do tej kwestii należy również zauważyć, że konstatacja sądu odwoławczego, iż „przekraczanie limitów uboju skutkowało tym, że po takim uboju nie pozostawały sztuki żywe, które później można było zbadać”, a „dokonywanie uboju w godzinach nocnych uniemożliwiało kontrolę jakości mięsa” nie może być uznana za wystarczającą do wykazania, że ww. zachowania, tj. przekraczanie limitów uboju i dokonywanie uboju w godzinach nocnych, wywoływało opisany wyżej skutek. Wszak badanie i kontrola nie kreują jakości mięsa, ale jedynie wskazują, jaka ta jakość jest. Oczywiście brak badań i kontroli zwiększa ryzyko produkcji mięsa niewłaściwej jakości, ale sam w sobie o niej nie przesądza.

W świetle przywołanych wyżej fragmentów uzasadnienia wyroku sądu II instancji oczywiste jest, że sąd odwoławczy uchybił standardom wynikającym z

przepisów art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. również przy rozpoznawaniu podniesionego w apelacji adwokata A. J. zarzutu obrazy art. 77 pkt 3 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Ewidentnym wyrazem wadliwego przeprowadzenia kontroli apelacyjnej był również sposób, w jaki sąd odwoławczy odniósł się do kwestii wyczerpania przez oskarżonego P. M. znamion czynu zabronionego z art. 25 pkt 2a ustawy z 16.12.2005 roku o produktach pochodzenia zwierzęcego. Na skutek nader pobieżnej analizy tego zagadnienia (na co wskazuje fakt, że do kwestii wyczerpania przez oskarżonego znamion tego występkę sąd odwoławczy odniósł się w istocie tylko jednym zdaniem), organ *ad quem* nie zauważył bowiem, że ww. przepis wszedł w życie dopiero w dniu 29 maja 2010 r. Tym samym regulacja ta nie mogła wyznaczać prawnokarnej oceny zachowań oskarżonych P. M., S. G. i B. G. popełnionych przed tą datą, co powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie zarówno w opisie, jak i kwalifikacji prawnej przypisanych oskarżonym czynów. W opisie czynów przypisanych ww. oskarżonym w punktach I, VIII i XII wyroku sądu I instancji takiego odzwierciedlenia jednak nie ma, co wskazuje, że w oparciu o ww. regulację sąd ocenił wszystkie zachowania składające się na ww. czyny. Wskazane wyżej uchybienie organ odwoławczy bez wątpienia winien był dostrzec i wyeliminować z urzędu, do czego obligował go tak art. 455 k.p.k., jak i art. 440 k.p.k.

Powyższe wywody w sposób jednoznaczny wskazują na wadliwość przeprowadzenia kontroli odwoławczej, w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu P. M. w punkcie I wyroku sądu pierwszej instancji i są w pełni wystarczające do stwierdzenia, że zachodzi konieczność wzruszenia tego orzeczenia zarówno w zakresie, w jakim sąd odwoławczy utrzymał w mocy to rozstrzygnięcie, jak i – na mocy art. 435 k.p.k. w zw. z art. 536 k.p.k. – utrzymał w mocy rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji skazujące S. G. i B. G. za czyn zarzucony im w punkcie 9 aktu oskarżenia. Opisane wyżej uchybienia bez wątpienia miały charakter rażący i mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Dość wspomnieć, że wyczerpanie jednym zachowaniem znamion określonych w więcej niż jednym przepisie ustawy karnej, zwiększa stopień społecznej szkodliwości czynu, przez co wpływa obciążająco na wymiar kary, na co zwrócił uwagę sam Sąd Apelacyjny.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy za w pełni zasadne uznał odstąpienie od szczegółowej analizy pozostałych zarzutów podniesionych w kasacjach, a odnoszących się do rozstrzygnięcia, na mocy którego Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy orzeczenie zawarte w punkcie I wyroku sądu *meriti*. Ich rozpoznanie byłoby bowiem w tej sytuacji przedwczesne lub bezprzedmiotowe (art. 436 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.). Na zarzuty te i argumenty przywołane na ich poparcie zwróci natomiast uwagę Sąd Apelacyjny w [...] w toku ponownie przeprowadzanego postępowania odwoławczego.

W toku tego postępowania sąd odwoławczy będzie zobowiązany kolejny raz poddać analizie trafność rozstrzygnięcia zawartego w punkcie V wyroku sądu *meriti*, bo i w tym zakresie kontrola odwoławcza przeprowadzona przez Sąd Apelacyjny rażąco naruszyła art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. Adwokat B. T. zasadnie bowiem wywiódł, że sąd odwoławczy w ogóle nie odniósł się do argumentu podniesionego w apelacji adw. S. K., wskazującego, że w realiach przedmiotowej sprawy nie można przyjąć, że P. M. swoim zachowaniem wyczerpał znamiona występku z art. 77 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości, skoro nie mając wykształcenia w zakresie rachunkowości powierzył prowadzenie ksiąg rachunkowych profesjonalnej księgowej, która wskazywała, iż dokumentacja inwentaryzacyjna była prowadzona. Poświęcenie tym argumentom pogłębionych rozważań był niewątpliwie konieczne, mając na uwadze fakt, że ww. występku można dopuścić się wyłącznie umyślnie, a w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji próżno szukać wyводу poświęconego wyczerpaniu przez oskarżonego znamion strony podmiotowej tego występku (zob. s. 32 – 33, 152 – 153 uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji).

W tej sytuacji jedynie uzupełniająco należy zauważyć, że nie ma racji obrońca, gdy wskazuje, że czyn przypisany oskarżonemu P. M. w punkcie V wyroku sądu *meriti* nie wyczerpuje znamion określonych w ww. przepisie z uwagi na fakt, że zgodnie z jego opisem czynność sprawcza polegała na nieprzeprowadzaniu inwentaryzacji, co nie odpowiada treści powołanej regulacji. Stawiając taką tezę skarżący abstrahuje jednak od tego, że w opisie tym wyraźnie wskazano, iż poprzez nieprzeprowadzanie inwentaryzacji oskarżony dopuścił do tego, iż księgi były prowadzone niezgodnie z przepisami i podawano w nich

nierzetelne dane, a takie zachowania bez wątpienia wyczerpują znamiona występku z art. 77 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości, zgodnie z którym grzywnie lub karze pozbawienia wolności do lat 2 albo obu tym karom łącznie podlega ten kto wbrew przepisom ustawy dopuszcza do nieprowadzenia ksiąg rachunkowych, prowadzenia ich wbrew przepisom ustawy lub podawania w tych księgach nierzetelnych danych,

Nie można również uznać za trafny zarzutu podniesionego w punkcie 4 kasacji adw. A. J.. Stawiając go obrońca pominął bowiem przepis art. 2 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości, na podstawie którego ustawodawca umożliwił osobom fizycznym i innym podmiotom niepodlegającym przepisom tej ustawy z mocy prawa, dobrowolne stosowanie zasad rachunkowości. Bez wątpienia zaś osoby, które dobrowolnie poddały się stosowaniu wobec nich tychże zasad, są zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami i podawania w nich rzetelnych danych, a tym samym mogą być podmiotami czynu zabronionego z art. 77 pkt 1 ww. ustawy (tak trafnie A. Błachnio-Parzych (w:) R. Zawłocki (red.): Prawo karne gospodarcze. System Prawa Handlowego. Tom 10, Warszawa 2018, s. 582; P. Kiziukiewicz [w:] Ustawa o rachunkowości. Komentarz, wyd. VIII, red. T. Kiziukiewicz, Warszawa 2021, komentarz do art. 77, teza 3).

Kierując się powyższą argumentacją Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego P. M. w punkcie II a nadto - na podstawie art. 435 k.p.k. w zw. z art. 536 k.p.k. - w stosunku do oskarżonych:

- S. G. w punkcie VI w zakresie, w jakim wiąże się z utrzymaniem w mocy rozstrzygnięcia zawartego w wyroku sądu pierwszej instancji dotyczącego skazania tego oskarżonego za czyn zarzucony w punkcie 9 aktu oskarżenia,

- B. G. w punkcie VII,

i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania.

Należy przy tym pamiętać, że uchylenie tych rozstrzygnięć spowodowało jednoczesny „upadek” zawartych w ww. wyroku rozstrzygnięć dotyczących orzeczonych wobec oskarżonych P. M. i S. G. kar łącznych (punkt III i V wyroku sądu odwoławczego) oraz zaliczenia na poczet kary łącznej wymierzonej P. M. okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie (punkt IV tego wyroku).

Mając na uwadze fakt, że warunkowe zawieszenie wykonania kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w wyroku skazującym jest równoznaczne z warunkowym zawieszeniem wykonania kar jednostkowych, na podstawie których została ona wymierzona, taki charakter – mimo orzeczenia Sądu Najwyższego – zachowała kara pozbawienia wolności, na którą S. G. został skazany za czyn przypisany mu w punkcie IX wyroku sądu *meriti*.

Uchylenie wskazanych wyżej rozstrzygnięć spowodowało również „upadek” zawartego w orzeczeniu odwoławczym rozstrzygnięcia o kosztach procesu odnoszącego się do ww. oskarżonych.

Na zakończenie należy wskazać, że w postępowaniu ponownym sąd odwoławczy winien pamiętać także o treści art. 538 § 3 k.p.k. i – jeśli zaktualizuje się taka potrzeba - dokonać wynikającego z tej regulacji zaliczenia okresu próby.

O zwrocie opłat od kasacji orzeczono na podstawie art. 527 § 4 k.p.k.